

Močan otrok

V kraju Soleftea na severnem švedskem živi šest let star deček, ki je tako močan, da z obema rokama dvigne od tal 90 kg težko utež. Z vsako roko pa brez posebnega napora dvigne po 50 kg. Medtem ko se drugi otroci igrajo, se pa on vadi v dviganju uteži. Ko so ga preizkušali zdravniki, so izjavili, da je dečko tako močan, da lahko še naprej dviga take težke predmete, ker mu to ne bo nič škodovalo. Sedaj je prišel njegov oče k oblastem, ki jih je prosil, da bi mu bilo dovoljeno močnega dečka za denar kazati drugim ljudem. Tako bi dečkova moč bila vsej družini v prid.

Mraz povzroča lakoto

Splošno že vsakdo ve, da človek poleti občuti mnogo manj lakote kakor pozimi. Vzrok temu ni le v tem, da vročina slabi in da mora človek v vročini uživati precej več tekočin. — Vzrok je tudi v notranjem ustroju človeškega telesa. Naredili so poskuse z rentgenom na psih in so tole dognali: Kadar je mraz, se pasji želodec mnogo hitreje prazni kakor v vročem času. V mrazu znaša večja hitrost prebavljanja za 17% več kakor ob navadni temperaturi. Kadar pa toplomer kaže n. pr. 32 stopinj vročine, želodec za deset stopinj bolj počasi prebavlja kakor navadno.

Najhitrejšje železnice v Evropi

Pregled o hitrosti železnic v raznih evropskih državah kaže, da stoji v tem pogledu na čelu Nemčija, sledijo ji Francija, Anglija, Italija, Belgija, Danska, Švica, čehoslovaška, Poljska, Irsko, Portugalska, Madžarska, Holandska, švedska in za vsemi temi državami balkanske države. To razvrstitev so izračunali na podlagi povprečne brzine parnih vlakov, motornih vlakov in električnih vlakov. Pregled ne omenja Sovjetske Rusije, tako da ni znano, katero mesto bi zasedla ta.

Habakuk

Reimmichlova povest podmačena — Z dovoljenjem založbe

Več ko poldrugo leto je Habakuk z Lukovo pomočjo pošiljal svoj denar v Ljubljano. Nekega dne — bilo je marca meseca — je dobil od patra Dominika priporočeno pismo; v tem je stalo, da denarja ni treba več pošiljati, kajti Trebnikova gospa je — skrbno pripravljena in sprevidena — umrla. Hčer je smrt hudo pretresla in mnogo se je prejokala; zdaj pa je iz Ljubljane odšla in si je poiskala službo, ker ni hotela več od tuje dobrote živeti.

Ta novica je Habakuka hudo razžalostila. Ni bil žalosten, ker je stara gospa umrla, ampak zaradi tega, ker Milki ni mogel nič dobrega več storiti.

XIII.

Na binkoštni torek je Luka spet drdral po dolini proti Tržiču. Na Bistrici je postavil konja v hlev, ker se je namenil na bližnji holm k Sv. Križu. Rad je poromal k tej cerkvi, ker je bila blizu ceste in je takole sam najrajši molil. Počasi je lezel po stezi, ki se je v ridah vzpenjala v hrib, in je grede molil rožni venec. Ali danes ni našel prave zbranosti; po glavi mu je venomer brnela njegova žganjarska:

»Na tešče le en štamprček,
en štamprček zvečer,
opoldne pa en frakeljček
al' dva al' tri al' štir'«

Tedajci pa je obstal, se tlesnil po čelu in zagodrnjal nad seboj:

»Luka, grešna duša, kaj pa uganjaš? Ali je taka moda za romarje? Namesto da bi na Boga mislil, ti pa frakeljčki po glavi rojijo!... To je res križ, ko ti peklenški rogatelj ravno najbolj pobožne ljudi najhuje ščiplje in skuša. Ali le počakaj, žljajdra peklenščkova, ti bom dal, da jo boš skupil! Najprej se moram okrepčati.«

Segel je v notranji žep in potegnil iz njega stekleničko. Ali danes je bila vodica nekam bolj slaba, kajti Luka je moral spet in spet povohati, kaka da je. Zato pa je prilezel na vrh do cerkvice ne le dobro okrepčan, ampak že kar ves ginjen. Sedel je v klop in jel stokati in brisati solzne oči.

Razen njega je bila le še ena romarica: mlajša, po mestno oblečena ženska. Ta je goreče molila, vmes se je tudi jokala in si je večkrat obrisala z belim robcem solze z lica.

Kaj neki je gospodični?

O seveda, v mestih je križev in težav — posebno v tehle časih po vojski — več kakor na kmetih.

Ker je bil Luka danes moker in mehek kakor mah po dežju, je pozabil, kako zoprne so mu ženske, in je bil ves ganjen od usmiljenja do objokane gospodične.

Ko bo šla, pojde za njo, da jo potolaži in, če mogoče, da ji tudi pomaga.

Ali kmalu so se mu oči zaprle, omahnil je kakor snop in je jel smrčati. Ko se je prebudil, one ženske ni bilo več nikjer.

Ti predrta reč ti, kaj neki si bo ta o njem mislila! Sram ga mora biti pred Bogom in pred ljudmi.

Do pobožne molitve se Luka danes ni mogel spraviti, čeprav se je silil. Sicer pa se mu je tudi mudilo, ker je imel do Tržiča še dve uri pota. Torej se je pokrižal in se vrnil v dol, zapregel in oddrdral po dolini.

Naglica ga je dala; zaradi tega se je zopet zatekel k svoji steklenički, ki je bila napol že prazna. Bil je tako potreben, da čez pičle pol ure še kapljice ne bi bil več iztisnil iz steklenice.

Kakor zmeraj, kadar se je tako obilno pokrepčal, je Luka tudi zdaj postal zgovoren. Ker se z gluhim konjičem ni mogel pomeniti, se je na moč razveselil, ko je zagledal tik pred seboj žensko, ki je počasi mahala po cesti pred njim. Kako se je začudil, ko je videl, da je bila to tista, ki se mu je

22

zgoraj v cerkvi tako smilila, ko je tako goreče molila in se zraven bridko jokala!

Ustavil je konja in vprašal:

»Hej, ali hočete prisesti?«

»O, prosim, če vam nisem nadležna!« je dejala gospodična.

»Nadležna? Kaj še! Saj skoraj nič nimam na vozu,« ji je razložil Luka in ji pomagal na voz zraven sebe.

Oblečena je bila v preprosto črno obleko, lase je imela svetle, med plavimi kodri pa se je že bleščal tudi kak siv las, obraza je bila lepega, stara pa je mogla biti okoli trideset let.

Ali Luka se za vse to ni menil, njega je zanimalo, kako da je videti tako žalostna in otožna.

»Od kod? Kam, gospodična? Ali ste morda že gospa?« je začel.

»Ne, gospa nisem,« je zardela. »Za natakarico sem v Robinovem hotelu v Tržiču. Danes imam nedel pa sem se namenila na božjo pot k Sv. Križu.«

Luka je po navadi vsako žensko, najsi je bila stara ali mlada, s hudim jezikom zbadal; s to pa se je menil prijazno in po očetovsko.

»Kaj pa vam je, gospodična? Tako žalostni ste in objokani,« je dejal sočutno.

»Moj Bog,« je odvrnila, »pred kratkim mi je mati umrla in še marsikaj drugega me je hudo zadelo.«

»Saj vam je videti; je že tako na svetu, kaj hočemo! Brez križev in trpljenja ni pravega življenja.«

»Vam tudi ni z rožicami postlano. Hudo mora biti na stare dni za potovca in dan na dan iz kraja v kraj.«

»O, ko bi teh vražjih avtijev — Bog mi greh odpusti! — ne bile že vse ceste polne, bi za voznike ne bilo hudega!«

»Ali nimate otrok, ki bi vam mogli pomagati ali pa namesto vas voziti?«

Zdaj je prišel Luka do besede.

»Otrok že imam, dva celo imam,« je jel pripovedovati, »enega svojega in enega tujega, to se pravi rejnika. Moje je dekle, devet in dvajset let je stara, od matere razvajena in samosvoja, kuhati zna, šivati, vesti, plesti, kvačkati, likati in kaj še vse, za delo pa noče prijeti, vsaj za težje ne. Če ji kaj rečem, mi brž katero zasoli. Čisto drug je poba. Najdenček je in, ko mu je bilo šest let, je prišel k nam v hišo. Ta se je dal vzrediti, vzgojiti in kaj pametnega naučiti, da je postal mož, kakor je danes malo takih. Zdaj je za učitelja pri Sv. Juriju. Ljudje ga imajo vsi radi; je pa tudi pravi učenik, kakor bi naj naši šolniki bili. Le da ni več tako živ in dobre volje, kakor je včasih bil; zdaj celo pravi, da bo še duhovnik postal.«

Gospodična, ki je pozorno poslušala, je vsa prebledela in iznenada vprašala:

»Ali je sam? Ali se je oženil?«

»Nak, hvala bodi Bogu! Zarekel se je, da se ne bo oženil,« je čenčal Luka. »Ta ve prav tako dobro kakor jaz, da je zakonski stan kazen božja in da je na vsak tucat žensk dvanajst takih, ki niso kaj vredne! Vi, gospodična, seveda niste med temi, vi niste v tucatu, vi ste trinajsta... Ali da vam do kraja povem: Skoraj bi se bil ujel v past, to se pravi, da bi se bil skoraj res oženil. Hvala Bogu, da skoraj še nikoli ni zajca ujel! Potem je prišla storijsa z njegovim očetom vmes, to se pravi, da je o svojem očetu nekaj izvedel, potem ga je veselje do ženitve minulo.«

»Kaj pa je bilo z njegovim očetom? Kaj je izvedel? To se mi res čudno zdi — povejte no!« je silila gospodična.

»Prav za prav tega ne bi smel povedati; ali saj ga vi ne poznate; zaradi tega se z vami med štirimi očmi že smem pomeniti. Pobov oče, to se pravi: tega učitelja oče je nekoga ubil, potem so ga zaprli in menda je v ječi umrl.«

(Dalje sledi)